

UDENRIGSMINISTERIET og ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET
Center for Europa

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 16. juli 2009

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 27.-28. juli 2009

SAMLENOTAT

<u>1. Præsentation af det svenske formandskabsprogram.....</u>	<u>2</u>
<u>2. Præsentation af Kommissionens strategi for Østersøregionen.....</u>	<u>5</u>
<u>3. Somalia.....</u>	<u>9</u>
<u>4. Iran.....</u>	<u>12</u>
<u>5. Georgien.....</u>	<u>15</u>
<u>6. Fælles Holdning til gennemførelse af Sikkerhedsrådsresolution 1874 vedr. Nordkorea</u>	<u>18</u>
<u>7. Henstilling fra Kommissionen til Rådet vedr. indledning af forhandlinger mellem EU og USA vedr. international aftale om udveksling af finansiel data fra EU til USA for at forhindre og bekæmpe terrorisme og finansiering af terrorisme (SWIFT).....</u>	<u>20</u>

1. Præsentation af det svenske formandskabsprogram

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Det svenske formandskab peger på to altoverskyggende prioriteter: Dels håndteringen af økonomisk krise og ledighed. Dels en indsats for at samle verden i kampen mod klimaforandringer. Det svenske formandskabs præsentation af sit program ventes drøftet på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) 27.-28. juli 2009.

2. Baggrund

Det svenske formandskabs prioriteter indskrives i det 18-månedersprogram, der blev forhandlet på plads med Frankrig og Tjekkiet forud for det såkaldte trio-formandskab, som blev igangsat med det franske formandskab 1. juli 2009 og slutter med udgangen af det svenske formandskab 31. december 2009. Folketingets Europaudvalg modtog orientering om det fransk/tjekkisk/svenske 18-månedersprogram på mødet den 13. juni 2008. Det svenske formandskabs prioriteter er sat på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) 27.-28. juli og vil have fokus på håndteringen af den finansielle og økonomiske krise og dens konsekvenser bl.a. fsva. beskæftigelsen. Klimaspørgsmålet udgør det svenske formandskabs anden hovedprioritet. Det svenske formandskab vil også lancere vigtige initiativer på RIA-området og arbejde for at få vedtaget en EU-strategi for Østersøregionen. Også den institutionelle situation, som følger af et nyvalgt Europa-Parlament, en ny Kommission undervejs i formandskabet og resultatet af den kommende irske folkeafstemning om Lissabon-traktaten vil naturligt komme til at præge det svenske formandskab.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet vil blive foretaget ved behandling af de enkelte forslag i prioriteterne, efterhånden som de fremsættes.

5. Formål og indhold

I det svenske formandskabsprogram noteres følgende:

Fsva. den **økonomiske og finansielle krise** peger det svenske formandskab på vigtigheden af at skabe langsigtede løsninger for bæredygtig vækst, beskæftigelse og åbne markeder kombineret med god budgetdisciplin i medlemslandene, som skal sikre en sund økonomisk udvikling. Fokus vil derfor være rettet mod, hvorledes medlemslandene kan genvinde stabiliteten i de offentlige finanser. Formandskabet vil i den forbindelse arbejde for at sikre fælles EU-positioner forud for møderne i G20, herunder ikke mindst hvad angår reguleringen af de finansielle markeder og ressourcer til de internationale finansielle institutioner. Specifikt

om reguleringen af de finansielle markeder vil det svenske formandskab arbejde for vedtagelsen af en europæisk tilsynsstruktur med instanser på makro- såvel som mikroplan mhp. at styrke tilsynet med banker som opererer i flere medlemslande og samarbejdet mellem de nationale tilsynsmyndigheder samt arbejde videre med Kommissionens forslag om alternative investeringsfonde.

Det svenske formandskab ser faldet i **beskæftigelsen** som en af de største og mest mærkbare konsekvenser af krisen for enkeltindivider og samfund. Formandskabet vil derfor give høj prioritet til initiativer som kan begrænse ledigheden, modvirke social eksklusion og fremme lediges tilbagevenden til arbejdsmarkedet. I erkendelse af at arbejdsmarkedspolitikker hører under medlemslandenes kompetence, vil det svenske fokus på området rette sig mod at fremme erfaringsudveksling mellem landene og samstemmende initiativer på nationalt plan.

Fsva. **klima** fremhæver det svenske formandskab først og fremmest sin vilje til at arbejde for indgåelsen af en aftale på klimatopmødet i København i december 2009, hvor EU bærer et særligt ansvar. En ambitiøs europæisk forhandlingsposition, herunder ikke mindst hvad angår finansiering, er nødvendig for at få andre store industrialiserede lande til at tilslutte sig en aftale. I programmet fremhæver det svenske formandskab også udviklingslandene, som ofte befinder sig i en særligt udsat position hvad angår konsekvenserne af klimaforandringerne. Derudover vil særlig svensk opmærksomhed være rettet mod at kombinere økonomisk vækst og en reduceret belastning af klimaet og miljøet mhp. at fremme overgangen til en øko-efficient økonomi.

Fsva. **RIA** fremhæver det svenske formandskab sin ambition om at vedtage et nyt strategisk arbejdsprogram for hele RIA-området. Hensigten med programmet – som vil være det tredje af sin art – er at fastlægge rammer og fokus for EU-samarbejdet i perioden 2010-2014 på områder som politisamarbejde, grænsekontrol, retlige anliggender, asyl, migration og visumpolitik. Med visionen om at fremme et mere sikkert og åbent Europa skal arbejdet lede frem mod en styrket indsats mod organiseret kriminalitet, en fælles asylpolitik samt en fælles og samlet tilgang til migration og udvikling.

En yderligere prioritet for det svenske formandskab er at arbejde for **vedtagelsen af en EU-strategi for Østersøregionen** i efteråret 2009. Vedtagelsen af strategien sker som led i formandskabets ønske om at fremme EU's makro-regionale samarbejde, og har som mål at sikre et renere miljø i Østersøen og en mere konkurrencedygtig region.

Fsva. **EU's rolle i verden** er udgangspunktet for formandskabets tilgang EU's værdisæt om at fremme fred, stabilitet og udvikling i verden. Det konstateres i den forbindelse, at EU er blevet en stadig mere kraftfuld global stemme gennem dialog, forhandling og incitamenter. Det svenske formandskab angiver i programmet at ville fortsætte arbejdet med at styrke EU's globale rolle og styrke EU's forbindelser til vigtige partnere samt EU's evne til at agere ifm. internationale kriser. Naboskabspolitikken og særligt arbejdet med implementeringen af det Østlige Partnerskab vil blive genstand for stor opmærksomhed under svensk formandskab. Formandskabet agter også at styrke den transatlantiske dialog og EU's rolle og ageren i forhold situationerne i Mellemøsten, Afghanistan og Pakistan samt Afrika. Også udviklingslandene og udviklingspolitikken vil udgøre en central prioritet under det svenske formandskab.

Endelig vil det svenske formandskab også skulle tage højde for en institutionel situation præget af et nydannet Europa-Parlament, perspektivet om en ny Kommission undervejs i formandskabet og den mulige ikrafttrædelse af Lissabon-traktaten såfremt man i Irland stemmer ja til traktaten. Det vil kræve et tæt samarbejde mellem alle aktører i EU-systemet – et samarbejde som det svenske formandskab agter at sikre de bedste betingelser for.

Samlet lyder det fra det svenske formandskab, at EU's daglige arbejde skal være åbent, effektivt og resultatorienteret.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke på forhånd udtalt sig om det svenske formandskabs prioriteter, men har haft en drøftelse heraf under Europa-Parlamentets session i Strasbourg 13.-16. juli på baggrund af en præsentation af formandskabsprogrammet fra den svenske statsminister Fredrik Reinfeldt.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Forslaget vurderes ikke umiddelbart at have nogen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget ses ikke i sig selv at have sådanne konsekvenser. Der vil blive taget konkret stilling til sådanne overvejelser i forbindelse med fremlæggelse af enkelte forslag inden for prioriteterne.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Rådet ventes på rådsmødet at modtage en generel præsentation af det svenske formandskabs prioriteter. Man forventer fra dansk side at byde det svenske formandskabs prioriteter velkommen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Prioriteterne ventes generelt at få en positiv modtagelse.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Præsentation af Kommissionens strategi for Østersøregionen

KOM (2009) 0248

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte EU-strategien for Østersøregionen efter Kommissionens meddelelse af 10. juni 2009. Der ventes ikke vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd besluttede på sit møde i december 2007 at iværksætte arbejdet med udformningen af en EU-strategi for Østersøregionen, og Kommissionen blev i DER-konklusionerne opfordret til at fremlægge en strategi senest i juni 2009. Kommissionen har den 10. juni 2009 fremlagt sit udkast til strategi og dertil hørende handlingsplan. Rådet vil indlede sit arbejde med strategien i juli 2009. På ministerniveau vil sagen blive forankret i Rådet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser. Det er det svenske formandskabs intention at få vedtaget strategien på DER den 29.-30. oktober 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

EU-strategien for Østersøregionen ventes at blive et centralt omdrejningspunkt for samarbejdet i regionen i de kommende år. Strategien er en hovedprioritet for det svenske formandskab. Polen har tilkendegivet, at strategien ligeledes vil blive en prioritet under polsk EU-formandskab i 2011, hvor man forventer at gennemføre den første evaluering.

Der lægges ikke op til, at Østersøstrategien tilfører nye EU-midler til regionen. Det er tanken, at en del af finansieringen af de konkrete projekter vil kunne ske via strukturfondsmidlerne. Samtidig er en meget stor del af de konkrete initiativer i handlingsplanen tiltag, der allerede er iværksat individuelt i forskellige sammenhænge. Sigtet med strategien er i vid udstrækning at sikre sammenhæng i det regionale samarbejde, mellem de regionale tiltag og den overordnede EU-politik. Derudover sigter strategien på at skabe en struktur, hvor man med mere faste rammer og monitorering løbende vil kunne følge op på, om de mange individuelle initiativer, der iværksættes i regionen, fører til resultater.

Projekterne i handlingsplanen er grupperet omkring fire søjler, der repræsenterer de centrale fokusområder for strategien:

- 1) gøre regionen til et miljømæssigt bæredygtigt område,
- 2) gøre regionen mere velstående,

- 3) gøre regionen mere attraktiv herunder en styrkelse af infrastrukturen, samt
- 4) gøre regionen mere sikker herunder øget maritim sikkerhed.

Samtidig skal det understreges, at handlingsplanen er åben og dynamisk og derfor vil kunne udvikles i lyset af de erfaringer, der høstes, efterhånden som arbejdet skrider frem.

Handlingsplanen indeholder 15 prioritetsområder, der er grupperet under de fire søjler med dertil hørende konkrete flagskibsprojekter. Disse er, som følger:

1) Gøre regionen til et miljømæssigt bæredygtigt område

1. Reduktion af næringsinput til havet til acceptable niveauer.
2. Bevarelse af naturzoner og biodiversitet inklusivt fiskeri.
3. Reduktion af brugen af og effekten af sundhedsfarlige stoffer.
4. At regionen bliver et forbillede for ren skibsfart.
5. Nedsættelse af og tilpasning til klimaforandringer.

2) Gøre regionen mere velstående

6. Fjernelse af hindringer for det indre marked i Østersøregionen herunder forbedring af samarbejde på told- og skatteområdet.
7. Udnyttelse af regionens fulde potentiale indenfor forskning og innovation.
8. Implementering af ”Small Business Act”: Fremme af entreprenørskab, styrkelse af SMV’er og forøgelse af den effektive brug af menneskelige ressourcer.
9. Forstærket bæredygtighed indenfor landbrug, skovbrug og fiskeri.

3) Gøre regionen mere attraktiv, herunder en styrkelse af infrastrukturen

10. Forbedring af adgangen til, effektiviteten af og sikkerheden for energimarkeder.
11. Forbedring af interne og eksterne transportforbindelser.
12. Bevaring og styrkelse af Østersøregionens tiltrækningskraft særligt gennem uddannelse, turisme og sundhed.

4) Gøre regionen mere sikker, herunder øget maritim sikkerhed

13. At regionen bliver førende indenfor maritim tryghed og sikkerhed.
14. Styrkelse af beskyttelsen mod større nødsituationer til havs og på land.
15. Nedsættelse af mængden og skaden forvoldt af grænseoverskridende kriminalitet.

I en EU-sammenhæng er Østersøstrategien det første eksempel på en makroregional strategi. Den vil derfor kunne tjene som model for lignende fremtidige tiltag i andre dele af EU. Af samme årsag tillægges Østersøstrategiens organisering og strukturering stor betydning, idet der skal skabes en model, som alle medlemslandene kan støtte op om også i forhold til andre fremtidige regionale samarbejder.

Udgangspunktet for strategiens organisering og strukturering er, at det er en intern EU-strategi, der primært sigter på de otte EU-lande omkring Østersøen. Strategien er dog principielt åben for alle EU-lande, der ønsker at holde sig orienteret om samarbejdet. Derfor er det også tanken, at Rådet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser med jævne mellemrum vil

modtage rapporter om udviklingen i samarbejdet. Den eksterne dimension af samarbejdet med inddragelsen af Rusland og Norge er væsentlig. De eksterne partnere har været involveret i det forberedende arbejde med strategien og vil også blive inddraget i implementeringen primært gennem den Nordlige Dimension, men også via en række af de allerede eksisterende regionale samarbejdsorganisationer som f.eks. Helsingforskommissionen (HELCOM), Nordisk Ministerråd og Østersørådet. Disse er impliceret i en række af de konkrete initiativer og projekter i handlingsplanen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Gennemførelsen af de foreslåede projekter i handlingsplanen forventes generelt at have positive samfundsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser. I det omfang en række af de opstillede projekter vil skulle implementeres, vil det kunne medføre mindre statsfinansielle konsekvenser, som finansieres efter gældende retningslinjer.

9. Høring

Dokumentet er sendt i høring blandt relevante ministerier og styrelser samt eksterne parter, herunder Danske regioner, Kommuners Landsforening, Energinet.dk, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Dansk Arbejdsgiverforening, LO, Håndværksrådet, Baltic Development Forum, Landbrugsrådet, CIRIUS, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Maritime, Danmarks Rederiforening, Danske Havne, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Akvakultur, Dansk Transport og Logistik samt Bornholms Regionskommune.

De mange høringsvar vidner om stor interesse for strategien. LO hilser strategien velkommen men beklager, at der ikke tilføres nye midler. LO efterspørger en større involvering af arbejdsmarkedets parter i forbindelse med Kommissionens udarbejdelse af strategien, ligesom der efterspørgeres en større vægt på beskæftigelsesforhold. Dansk Transport og Logistik (DTL) finder det positivt, at transport, logistik og infrastruktur prioriteres i strategien, og at strategien omfatter en koordinering af nationale transportpolitikker og infrastrukturinvesteringer. DTL foreslår udbredelsen af modulvogntog til resten af regionen og foreslår fokus på fjernelse af flaskehalse i transport til Rusland. Baltic Development Forum (BDF) påpeger, at strategiens største svaghed er, at der ikke afsættes nye midler. Derudover efterspørgeres en klarere profil for energi og klima, herunder særligt med fokus på energieffektivitet. Strategiens indhold af videnøkonomiske tiltag hilses velkomment, herunder forskning og innovation, om end der kunne have været mere fokus på dette område. BDF påpeger vigtigheden af at involvere ikke-statslige aktører. Danmarks Rederiforening lægger vægt på, at der ikke skabes en ny bureaukratisk struktur for Østersøstrategien og fremhæver vigtigheden af, at nye tiltag ikke underminerer nærskibsfartens konkurrenceevne i forhold til landtransport. Dansk Erhverv

roses strategiens hensigt om at koordinere tiltag inden for regionen og værdsætter, at eksterne parter inddrages. Dansk Erhverv anbefaler at arbejde for, at adgangen til midler til SMV'er gøres lettere. Endelig støttes strategiens udbredte fokus på infrastruktur, transport og turisme. KL understreger vigtigheden af, at strategien bygger videre på eksisterende institutioner og samarbejdsfora. Det fremhæves, at såfremt der ikke følger nye midler med til strategiens initiativer inden for miljøområdet, kan implementeringen blive problematisk for kommunerne. KL lægger vægt på, at strategien bidrager konkret i forhold til den økonomiske udvikling i regionen. Strategiens maritime fokus roses, om end der kunne være mere fokus på havnenes betydning for den lokale erhvervsudvikling. Endelig ønskes en lettelse af arbejdskraftens mobilitet. Danske Maritime ønsker, at der arbejdes for at fjerne eller reducere hindringer for arbejdskraftens frie bevægelighed, således at en virksomhed kan flytte arbejdskraft fra en afdeling i ét land til en afdeling i et andet land uden at opleve hindringer i forhold til sociale ydelser (f.eks. pension og sikring ved sygdom). Danske Regioner påpeger nødvendigheden af involvering af transnationale organisationer for at skabe horisontal forankring af strategien. Bornholms Regionskommune efterspørger en tydeligere prioritering af det mellemfolkelige aspekt af strategien. Der udtrykkes betænkelighed ved, at strategiens skal udføres inden for eksisterende midler. Det foreslås at sikre en mere struktureret dialog med grænseregionale samarbejdsorganisationer om den løbende implementering, koordinering og evaluering af handlingsplanen. Dansk Akvakultur udtrykker bekymring for at initiativer under strategien vil indebære skærpede miljøkrav, der vil besværliggøre driften af dambrug i Danmark.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for EU-strategien for Østersøregionen. Fra dansk side er man parat til at koordinere fire prioritetsområder samt påtage sig delt koordinationsansvar for yderligere to. Herudover forventes Danmark at koordinere en række flagskibsprojekter. Danmark forventes således at påtage sig et betydeligt ansvar i forhold til gennemførelsen af strategien.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige landes holdninger er ikke kendt endnu, men der forventes bred opbakning til Østersøstrategien og dens handlingsplan. Særligt landene omkring Østersøen forventes at indtage en positiv holdning.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har senest været orienteret om sagen ved besvarelse af samrådsspørgsmål R vedrørende EU-strategi for Østersøregionen den 15. maj 2009. Derudover er grundnotat oversendt 3. juli 2009.

3. Somalia

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af den forværrede sikkerhedssituation i Somalia og muligheder for en styrkelse af EU's tilgang, hvad angår den politiske og sikkerhedsmæssige udvikling samt problemerne omkring pirateri i somaliske farvande. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Situationen i Somalia er fortsat yderst skrøbelig. I oktober 2008 førte forhandlinger faciliteret af FN i Djibouti - med støtte af den Afrikanske Union (AU) og den mellemstatslige samarbejdsorganisation for udvikling i Østafrika (IGAD) - til en aftale mellem overgangsregeringen (TFG) og moderate dele af de tidligere Islamiske Domstole om at inkludere sidstnævnte i regeringen og parlamentet. Aftalen omfattede også tilbagetrækningen af de etiopiske styrker, der i 2006 fordrev de Islamiske Domstole. I februar 2009 dannedes en samlingsregering med den relativt moderate islamiske leder Sheikh Sharif Sheikh Ahmed som ny præsident. Samlingsregeringen vurderes at være det hidtil bedste bud på en regering, der kan bygge bro over de komplekse kløfter i Somalia. Den nye regering har lagt vægt på at fremme sin dagsorden gennem forhandling og ikke ved magtanvendelse.

Udfordringerne for samlingsregeringen er enorme, og selv om der er en betydelig velvilje i befolkningen over for regeringen har den kun reel kontrol over en meget begrænset del af landet. Islamistiske oprørsgrupper har siden starten af maj 2009 – indtil videre uden held – søgt at omstyrte samlingsregeringen, hvilket har ført til voldsomme kampe i hovedstaden Mogadishu. AU-styrken AMISOM har de seneste uger været under angreb fra Al Shabaab. Den 12. juli indledtes en modoffensiv fra regeringstropperne. Samtidig forsvarede AMISOM sig mod oprørsgrupper som var mindre end én kilometer fra præsidentpaladset. Det internationale samfund bakker fortsat op om regeringen og har fordømt oprørsgruppernes angreb. På en sikkerhedskonference i Bruxelles i april 2009 gav internationale donorer tilsagn om støtte til AMISOM. Danmark bevilligede i den forbindelse 10 mio. kr. til AMISOMs civile elementer.

Håndteringen af islamistiske oprørsbevægelser må forventes at forblive en vanskelig sikkerhedsmæssig udfordring for den nye regering, og der er betydelig risiko for, at det ikke vil lykkes at få alle disse grupperinger til at acceptere en fredelig løsning. I den sammenhæng er der også rapporter om tilstedeværelsen af udenlandske ekstremistiske elementer med tilknytning til al-Qaeda, der fortsat opfordrer Al-Shabaab til militant modstand mod regeringen. Forhandlings- og forsoningsprocessen vil derfor formentlig strække sig ud over transitionsperioden.

Den humanitære situation er fortsat særdeles vanskelig med 3,2 mio. mennesker afhængige af hjælp og meget vanskelige arbejdsvilkår for nødhjælpsarbejdet. Ifølge FN har den forværrede

sikkerhedssituation siden starten af maj drevet op mod 200.000 mennesker på flugt fra Mogadishu.

De regionale organisationer på Hornet, AU og IGAD, har foreslået en række initiativer til at dæmme op for støtten til oprørsgrupperne, herunder blokade af ikke-regeringskontrollerede havne, overflyvningsforbud samt sanktioner mod individer og lande, der støtter oprørerne (eksplicit reference til Eritrea). Sådanne handlinger kræver godkendelse af FN's sikkerhedsråd. Det er fortsat uvist, om sikkerhedsrådet vil give sin accept.

Pirateri ud for Somalias kyst er de seneste år taget betydeligt til og er en alvorlig gene for den internationale søfart og en trussel mod humanitære forsyninger til Somalia. I 2008 blev der ifølge International Maritime Organisation registreret 135 forsøg på kaping af skibe ud for Somalias kyst, hvoraf mere end 40 kapinge lykkedes - mere end en tredobling i forhold til 2007.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af situationen i Somalia og EU's fremtidige engagement. Fra EU's side overvejes en række initiativer med henblik på at bidrage til stabilisering af situationen, omfattende bl.a. øget støtte til AU, øget støtte til civile og militære sikkerhedskapaciteter samt udarbejdelse af en samlet bistandsstrategi for EU. Der har desuden været rejst forslag om udvikling af regional maritim kapacitet med bredt fokus på indsatsen mod pirateri samt på maritime sikkerhedsudfordringer så som fiskeri og miljøbeskyttelse.

Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen af Somalia forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støttes fortsat opbakning til Somalias regering, herunder vægt på internationalt samarbejde og koordination, samt at nabolande bør spille en konstruktiv rolle i konflikten. Fra dansk side støttes generelt et øget EU engagement på det politiske, sikkerhedsmæssige og humanitære område.

Det støttes endvidere, at EU arbejder med en fleksibel og holistisk tilgang der forsøger at samtænke politiske, sikkerhedsmæssige, humanitære og udviklingsmæssige målsætninger og som udgøres af såvel kort- som langsigtede indsatser, hvor der tilstræbes en styrkelse af somaliske institutioner, genopbygning af stat og økonomi, stabilisering af sikkerhedssituationen i regionen, samt en forstærkning af den marine sikkerhed langs Somalias kyst.

Det bemærkes, at forsvarsforbeholdet vil kunne stille sig i vejen for dansk deltagelse i flere af Solanas forslag, herunder deltagelse i EU's sømilitære operation, ATALANTA, dedikeret til pirateribekæmpelse af ud for Somalias kyst.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om rådskonklusioner samt enighed om fortsat støtte til Somalias regering, samt at nabolande i regionen opfordres til at spille en konstruktiv rolle. Der forventes desuden enighed om at bekræfte behovet for øget EU støtte til forbedring af den politiske, sikkerhedsmæssige og humanitære situation.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 15. maj 2009.

4. Iran

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Iran efter præsidentvalget den 12. juni 2009, herunder af EU's forhold til Iran samt atomsagen. Der ventes ikke vedtagelse af rådskonklusioner.

2. Baggrund

Præsidentvalget i Iran den 12. juni 2009:

Den 12. juni 2009 afholdtes præsidentvalg i Iran. Den siddende præsident Mahmoud Ahmedinejad blev officielt erklæret vinder af valget med 63 % af stemmerne. Modkandidaten Mir Hossein Mousavi fik ifølge de officielle opgørelser 34 % af stemmerne. De to øvrige kandidater Mehdi Karrubi og Mohsen Rezai fik meget små stemmeandele.

Reformkandidaterne Mousavi og Karrubi har fortsat ikke anerkendt valgresultatet. Fra flere sider har der været rapporteret om uregelmæssigheder i forbindelse med valget og egentlig valgsvindel. Vogternes Råd nedsatte en særlig valgkomite, der den 29. juni konkluderede, at valgresultatet kunne bekræftes, efter at visse uregelmæssigheder var blevet undersøgt, og at en mindre andel af stemmerne angiveligt var blevet genoptalt.

Det officielle valgresultat blev mødt med store folkelige protestdemonstrationer i Teheran og andre steder i Iran til støtte for Mousavi. Myndighederne har ved flere lejligheder slået hårdt ned på demonstranterne. Et antal demonstranter har mistet livet og mange er blevet såret. De iranske myndigheder har forhindret uafhængig mediedækning af begivenhederne, og har beskyldt vestlige lande for indblanding i Irans interne anliggender. Ni lokalansatte på den britiske ambassade i Teheran blev tilbageholdt den 26. og den 27. juni med anklager om at have deltaget i ulovlige aktiviteter. Der er pr. den 13. juli fortsat én tilbageholdt.

EU's udenrigsministre opfordrede på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 15. juni regimet til at undersøge anklager om uregelmæssigheder i forbindelse med valget og udtrykte alvorlig bekymring over volden mod fredelige demonstranter. På Det Europæiske Råd den 19. juni opfordredes de iranske myndigheder desuden til at sikre alle iraneres ret til forsamlings- og ytringsfrihed og fordømte angreb på journalister, medier, kommunikation og demonstranter. Den 22. juni udstedte EU-formandskabet en erklæring, der betegnede iranske anklager mod vestlige lande for indblanding i interne anliggender som uacceptable. På bl.a. dansk foranledning mødtes EU's udenrigsministre uformelt på Korfu den 28. juni for at drøfte Iran, hvor EU opfordrede Iran til straks at løslade de tilbageholdte fra den britiske ambassade og understregede, at chikane og intimidering af personale på EU-landes ambassader ville blive mødt med en stærk og fælles EU reaktion. EU har siden iværksat en række tiltag mhp. at øge presset på Iran for løsladelse af den tilbageholdte medarbejder, herunder en EU-koordineret demarchering i EU-hovedstæderne. Fra dansk side har situationen

efter valget været rejst over for den herværende iranske ambassadør, der har været indkaldt til samtaler på højt niveau i Udenrigsministeriet hhv. den 23. juni, hvor man fra dansk side fordømte styrets angreb på journalister, medier og demonstranter og den 3. juli, hvor sagen om de tilbageholdte fra den britiske ambassade blev rejst. Også ved to yderligere samtaler i Udenrigsministeriet den 17. juni og den 9. juli har man fra dansk side udtrykt alvorlig bekymring over udviklingen.

Det iranske atomprogram:

Sagen vedrørende det iranske atomprogram befinder sig fortsat i et dødvande. EU3+3 kredsen har gennem EU's Høje Repræsentant, Javier Solana, inviteret Iran til nye forhandlinger. Iran har endnu ikke svaret. Den iranske udenrigsminister har i meget vage vendinger omtalt en forestående 'ny iransk pakke'. Indholdet er ikke konkretiseret.

EU har i udtalelserne efter præsidentvalget understreget ønsket om at engagere Iran, herunder i spørgsmålet om Irans atomprogram. Under det nyligt afholdte G8-topmøde i Italien den 8.-10. juli i år udtrykte G8-kredsen bekymring over den manglende iranske samarbejdsvilje i sagen. Iran blev opfordret til "fuldt og helt at samarbejde med IAEA og om – uden forsinkelse – at overholde de vedtagne FN-resolitioner" samt til at udnytte de muligheder, der er for en diplomatisk løsning af sagen. G8-kredsen tilkendegav, at man under FN's Generalforsamling i september i år vil gøre status i sagen.

Obama-administrationen har signaleret ønske om et direkte engagement med Iran og erklæret, at man – modsat Bush-administrationen – er parat til at sidde med ved bordet under forhandlinger mellem EU3+3 og Iran. Samtidig har man gjort klart, at man vil arbejde for betydelige stramninger af FN-sanktionsregimet, hvis engagementet slår fejl, og Iran ikke viser vilje til at gå konstruktivt ind i forhandlingerne.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes en drøftelse af situationen Iran efter præsidentvalget, herunder EU's forhold til Iran og atomsagen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side lægges vægt på en konsekvent og fast EU-linje i forhold til Iran. I sagen om den tilbageholdte medarbejder fra den britiske ambassade støttes en stærk og fælles EU-reaktion.

I atomsagen bakker man fra dansk side fuldt op om Obama-administrationens tilgang og EU3+3 kredsens arbejde for at afprøve alle muligheder i forhandlingssporet. Samtidig støttes, at det multilaterale pres over for Iran fastholdes; tiltag vedtaget i FN er førsteprioritet, men man er rede til at støtte EU-sanktioner i et forsøg på at fremme mulighederne i forhandlingssporet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes tilsvarende holdninger i de øvrige EU-lande.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 15. maj 2009.

5. Georgien

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 15. juni 2009. Nye afsnit er markeret med en streg i marginen.

1. Resumé

Der ventes vedtaget rådskonklusioner om forlængelse af EU's observatørmission i Georgien.

2. Baggrund

EU Monitoring Mission (EUMM) blev deployeret pr. 1. oktober 2008. Monitoreringen omfatter den politiske udvikling, herunder implementering af våbenhvileaftalerne, bevægelsesfrihed, internt fordrevne og genhusning, menneskerettighedskrænkelser, mindretalsbeskyttelse, humanitær folkeret og den humanitære situation generelt. Missionen har hovedkvarter i Tbilisi med regionale afdelinger fordelt langs konfliktzonen. Observatørerne har kunnet udføre deres mission på den georgisk kontrollerede side af konfliktlinien, mens kontakten med de-facto myndighederne i de to udbryderområder, såvel som til de russiske styrker i området, har været mere sporadisk. Observatørerne har ikke som oprindeligt håbet fået adgang til udbryderområderne.

Det er den almindelige vurdering, at EU's observatørmission, har bidraget til en stabilisering af situationen omkring de to georgiske udbryderområder Abkhasien og Sydossetien. Udsendelsen af de 200 observatører var et væsentlig element i våbenhvileaftalerne og et element som Rusland tillagde vægt i forbindelse med tilbagetrækningen af styrker fra bufferzonerne i selve Georgien. Der har i de efterfølgende måneder løbende været incidenter langs de-facto grænserne, men større sammenstød har ikke fundet sted. Der er p.t. 319 internationale medarbejdere fra 22 forskellige EU-lande ved missionen. Det danske bidrag er på 10 observatører.

På trods af stabiliseringen af situationen, så er det russisk-georgiske forhold stadig særdeles anstrengt og den grundlæggende mistillid er usvækket på begge sider af de-facto grænserne. Rusland har anerkendt de to separatistregimer som selvstændige stater og har øget tilstedeværelsen af tropper. Rusland har overtaget bevogtningen af de-facto grænserne fra abkhasierne og sydossetierne.

Rusland nedlagde den 15. juni i FN's Sikkerhedsråd veto mod videreførelse af FN's observatørmission i Georgien, UNOMIG, som var til stede i Abkhasien. Rusland har også blokeret for en forlængelse af mandatet for OSCE's mission i Georgien, der var til stede i Sydossetien, og hvor aktiviteterne ophørte med udgangen af juni. EUMM er således nu den eneste internationale observatørstyrke i Georgien. Hermed kommer EU-missionen til at stå centralt som det internationale samfunds øjne og ører langs de-facto grænserne, en rolle der bliver stadig mere betydningsfuld i takt med, at de internationale observatører inde i selve

udbryderområderne trækkes tilbage. EUMM kan ikke erstatte FN's og OSCE's tilstedeværelse, men vil dog udgøre en væsentlig kilde til information om udviklingen omkring disse områder.

Mandatet for EU's særlige udsending for krisen i Georgien står til at skulle forlænges. Der ventes bred opbakning til, at mandatet videreføres uændret, og at den nuværende EUSR Pierre Morel fortsætter på posten. Morel har, sammen med medformændene fra FN og OSCE, siden august-krisen faciliteret de såkaldte Genève-samtaler mellem parterne med det formål at bidrage til en fredelig bilæggelse af konflikten. Forlængelsen af EUSR-mandatet ventes at ville gælde frem til udgangen af februar 2010.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes vedtaget rådskonklusioner om forlængelse af mandatet for EU's observatørmission i Georgien. Det nuværende mandat for observatørmissionen udløber i september. Det er sandsynligt, at der samtidig vil blive foretaget en operationel optimering af missionens struktur, der kan bane vejen for en moderat reduktion af missionens internationale stab. Det forudses dog, at der opretholdes en styrke på 200 observatører, som omtalt i våbenhvileaftalen. Desuden ventes mandatet for EU's særlige udsending for krisen i Georgien, Pierre Morel, at blive forlænget.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen vurderes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Forlængelsen af EUMM forventes finansieret inden for rammerne af de eksisterende budgetter.

9. Høring

Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget om at forlænge EUMM.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel støtte til mandatforlængelsen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 12. juni 2009.

6. Fælles Holdning til gennemførelse af Sikkerhedsrådsresolution 1874 vedr. Nordkorea

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes vedtagelse af Fælles Holdning til gennemførelse af Sikkerhedsrådsresolution 1874, som indfører nye sanktioner overfor Nordkorea efter atomprøvesprængningen den 25. maj 2009. De seneste DER-konklusioner af 18.-19. juni udstikker retningen med enighed om en "robust" og effektiv implementering. En rådsforordning for implementering af den Fælles Holdning til fællesskabsret vil blive forhandlet og vedtaget efterfølgende i løbet af efteråret.

2. Baggrund

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 12. juni 2009 Sikkerhedsrådsresolution 1874, som indfører nye sanktioner overfor Nordkorea efter atomprøvesprængningen den 25. maj 2009. Resolutionen indeholder yderligere og nye sanktioner i forhold til den eksisterende Sikkerhedsrådsresolution 1718 fra 2006 i form af: 1) udvidet *våbenembargo*, 2) udvidet *inspektionsregime på skibs- og luftfartsområdet*, 3) styrkelse af de *finansielle sanktioner* og 4) opfordring til at hindre *uddannelse/træning* af nordkoreanske statsborgere, såfremt dette kan bidrage til Nordkoreas nukleare program og udvikling af missilsystemet.

EU forventes at vedtage fælles Holdning til implementering af Sikkerhedsrådsresolution 1874 som a-punkt på Rådsmødet den 27. juli 2009. En rådsforordning for implementering af den Fælles Holdning til fællesskabsret vil blive forhandlet og vedtaget efterfølgende i løbet af efteråret. Den seneste erklæring fra Det Europæiske Råd den 18.-19. Juni om Nordkorea udstikker retningen med en opfordring til en "robust" og effektiv implementering af sikkerhedsrådsresolutionen.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes vedtagelse af Fælles Holdning til gennemførelse af Sikkerhedsrådsresolution 1874, som indfører nye sanktioner overfor Nordkorea efter atomprøvesprængningen den 25. maj 2009. Formålet er – i overensstemmelse med de folkeretlige forpligtelser - at sikre, at Sikkerhedsrådsresolution 1874 implementeres, og at dette ligeledes sker i overensstemmelse med den retning erklæringen fra Det Europæiske Råd 18.-19. juni 2009 udstikker med opfordringen til en robust og effektiv implementering. Der forventes ikke drøftelse af sagen under rådsmødet den 27. juli 2009.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har været i høring i det handelspolitiske specialudvalg (HPS).

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

I de fortsatte forhandlinger om udmøntningen af Sikkerhedsrådsresolution 1874 bakkes der fra dansk side op om FN's sanktionsregime og dermed en snarlig implementering heraf i EU, samt om en – i overensstemmelse med DER-konklusionerne – ”robust” og effektiv implementering.

I forhandlingerne om den nærmere konkretisering af implementeringen af inspektionsregimet, vil der fra dansk side blive lagt vægt på en effektiv implementering og på, at handelsrestriktioner i forhold til luksusvarer og dual-use produkter bliver så effektive og restriktive som muligt.

Endelig vil det i arbejdet med implementeringen skulle sikres, at opbakningen til en meget hård fortolkning af ”robust” implementering gælder alle EU-lande, således at der i praksis skabes ens rammevilkår for europæiske virksomheder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er tilslutning til en robust og effektiv implementering af Sikkerhedsrådsresolution 1874.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Henstilling fra Kommissionen til Rådet vedr. indledning af forhandlinger mellem EU og USA vedr. international aftale om udveksling af finansiel data fra EU til USA for at forhindre og bekæmpe terrorisme og finansiering af terrorisme (SWIFT).

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Sagen drejer sig om forhandlingsmandat til EU Kommissionen i forbindelse med en aftale mellem EU og USA om videregivelse af personoplysninger til USA i forbindelse med bekæmpelsen og finansiering af terror. Det drejer sig om persondata som afgives i forbindelse med betalingsoverførsler bl.a. mellem personer i Europa. Aftalen mellem EU og USA iværksættes, da der fra september 2009 sker en ændring i arkitekturen af SWIFT, hvilket bevirker at USA ikke længere har adgang til de ovennævnte persondata.

2. Baggrund og indhold

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) er et internationalt finansielt netværk, der anvendes globalt af finansielle institutter til at sende og modtage finansielle meddelelsetyper, herunder bl.a. betalingsinstrukser. SWIFT ejes af dets brugere, dvs. ca. 3000 finansielle virksomheder med omkring 8000 forretningsenheder fordelt på 205 lande. SWIFT er et aktieselskab med hovedsæde i Belgien og driftskontorer i bl.a. Nederlandene og USA. SWIFT opbevarer af sikkerhedsmæssige årsager alle data i såvel Nederlandene som USA.

SWIFT bliver, med særlig fokus på driftssikkerheden, overvåget af G10-landenes centralbanker med den belgiske centralbank som hovedansvarlig.

SWIFT er en nødvendig forudsætning for gennemførelsen af grænseoverskridende betalingstransaktioner og dermed også for betaling af varer og service for finansielle og ikke-finansielle virksomheder og husholdninger. Det forventes, at transaktionsomfanget i fremtiden forøges betydeligt som følge af etableringen af det indre marked for betalingstjenester ved gennemførelsen af Betalingstjenestedirektivet og indførelsen af SEPA (Single Euro Payment Area).

SWIFT har indtil i dag opbevaret persondata på servere i EU og USA. Serverne har tjent som back-up og har dermed haft det samme indhold begge steder. SWIFT har besluttet at nedlægge sin amerikanske server fra tidligst september 2009 og overflytte serveren til Schweiz, så begge back-up servere befinder sig i EØS-området.

Hidtil har de amerikanske myndigheder, US Treasury Department, kunnet indhente oplysninger om EU-borgeres finansielle transaktioner til brug for bekæmpelsen af terrorisme. Det har været muligt, da SWIFTs har haft en database i USA, som dermed er underlagt amerikansk lovgivning og er ikke reguleret af persondatadirektivet.

De nuværende rammer for videregivelse af oplysninger fra SWIFT baserer sig derfor ikke på en konkret aftale mellem EU og USA men på en ensidig erklæring fra USA kombineret med løbende overvågning fra europæisk side af, at de lovede foranstaltninger til beskyttelse af EU-borgernes demokratiske rettigheder løbende overholdes.

I marts 2008 udpegede Kommissionen en europæisk kontaktperson (Eminent European Person), hvis rolle har været at overvåge og afrapportere om overholdelsen af erklæringens indhold. I december 2008 afgav kontaktpersonen den første rapport. Rapporten har været diskuteret i februar 2009 af Europa Parlamentets komité for civile rettigheder (Civil Liberties Committee) og i rådsregi. Rapporten konkluderer, at de amerikanske myndigheder har levet op til de krav til persondatabeskyttelse, som Kommissionen har sat og at man på baggrund af de indhentede data har opnået betydelige resultater i kampen mod finansieringen af terrorisme. Det konkluderes også, at medlemslandene har opnået fordele og informationer til brug i kampen mod national terrorisme.

I forbindelse med SWIFTs nedlæggelse af sin amerikanske server, annonceret til september 2009, og overflyttelse af data til Schweiz har de amerikanske myndigheder udtrykt ønske om at få fortsat adgang til persondata, specifikt om adgang til serveren i Nederlandene vedrørende finansielle transaktioner internt i EU, EU og tredje lande og i det omfang det er muligt mellem tredje lande.

Den nye infrastruktur betyder, at USA for fremtiden kun vil kunne indhente persondata med udgangspunkt i amerikansk lovgivning i forbindelse med transaktioner mellem EU og USA, idet både afsender og modtager gemmer transaktionsdata. Der vil med andre ord være tale om, at en signifikant del af data, som de amerikanske myndigheder har udstedt dommerkendelser for, i fremtiden ikke længere vil være tilgængelig i USA.

SWIFT påbegynder allerede fra september 2009 ændringerne i sin arkitektur, og derfor er der behov for en snarlig aftale.

Det er Kommissionens holdning, at EU bør sikre USA's fortsatte adgang til oplysninger ved at etablere en formel aftale med USA, når SWIFT-serverne samles i Europa. Baggrunden for dette er, at den amerikanske screening af persondata fra SWIFT databasen udgør et vigtigt element i den europæiske indsats mod terror. Kommissionen har derfor fremsat forslag til forhandlingsmandat. Forslaget vedrører ikke kun de oplysninger, der videregives til de amerikanske myndigheder via SWIFT, men skal dække alle virksomheder involveret i finansielle transaktioner.

Kommissionen anbefaler, at Rådet tillader, at formandskabet bistået af Kommissionen indleder forhandlinger med USA med det formål at udarbejde en international aftale, som tillader udveksling af relevant data om finansielle transaktioner, som er nødvendige med det ene formål at bekæmpe terror og dets finansiering. I forslaget til forhandlingsmandat lægges op til, at aftalen skal sikre respekten for EU's databeskyttelsesprincipper, for så vidt angår alle former for behandling af persondata indeholdt i transaktioner af finansiell karakter, som videregives mellem EU og til USA.

I forhandlingsmandatet lægges desuden op til, at aftalen maksimalt vil vare 2 år og omfatte alle udbydere af internationale finansielle informationsservice. I forbindelse med aftalen forventes nedsat en offentlig myndighed, som har ansvaret for at behandle ansøgninger fra USA om adgang til data. Myndighedens opgave er at verificere lovligheden af ansøgningen og sikre, at udbyderen videregiver de relevante finansielle transaktionsdata. Myndigheden vil derefter sørge for, at data overføres sikkert til US Treasury Department. Al relevant finansielle transaktionsdata vil udelukkende være data, som er nødvendigt for at bekæmpe terrorisme og dets finansiering.

Af det foreslåede udkast til forhandlingsmandat fremgår, at aftalen vil sikre fuld respekt for fundamentale rettigheder i flg. artikel 6(2) i Traktaten om den Europæiske Union og for proportionalitet og nødvendighed i forhold til retten til privat- og familieliv som bestemt af artikel 8(2) i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der lægges også op til, at aftalen skal indeholde beskyttelses- og kontrolforanstaltninger, som sikrer tilstrækkelig beskyttelse af persondata. Det drejer sig bl.a. om foranstaltninger rettet mod brugen af data, hvor længe data må beholdes, datasikkerhed og videregivelse af data til andre myndigheder eller tredje lande.

Af det foreslåede udkast til forhandlingsmandat fremgår, at aftalen vil forbyde, at videregivet data manipuleres, data-mining, eller på anden vis samkøres med andre databaser.

Der findes i øjeblikket ikke en fælleseuropæisk terrorbekæmpelsesdatabase (TFTP). De europæiske myndigheder har i en række tilfælde benyttet sig af den TFTP, som amerikanerne har opbygget. Af udkastet til forhandlingsmandat fremgår, at aftalen med USA vil skulle tillade, at US Department of Treasury foretager søgninger i den amerikanske TFTP på anmodning af en eller flere EU kompetente myndigheder under samme betingelser, som gælder for de relevante amerikanske myndigheder selv.

I Kommissionens udkast til forhandlingsmandat lægges op til, at aftalen vil skulle forhandles og indgås i henhold til TEU artikel 24 og 38 (dvs. tredje søjle). Dette indebærer, at Europa-Parlamentet ikke skal høres over sagen. På denne baggrund lægges der samtidig op til, at der alene vil skulle indgås en midlertidig aftale (af højst 2 års varighed), således at en ny aftale vil blive genforhandlet efter Lissabon-traktatens eventuelle ikrafttræden i henhold til TEUF artikel 218. Såfremt der indgås en aftale efter Lissabon-traktaten inden for et område omfattet af den nuværende tredje søjle, vil Danmark ikke være omfattet heraf.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet høres ikke.

4. Nærhedsprincippet

Det vurderes, at nærhedsprincippet er overholdt i denne sag.

5. Gældende dansk ret

Aftalen tager sigte på overførelse af oplysninger til amerikanske myndigheder fra udbydere af international finansielle informationsservice, herunder SWIFT. Det kan oplyses, at der ikke

findes sådanne udbydere i Danmark. Der sker således ikke i dag overførelse af oplysninger af den omhandlede karakter fra Danmark. Om gældende dansk ret kan i øvrigt oplyses, at overførelse af personoplysninger fra Danmark vil være omfattet af lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven). Dette vil i givet fald bl.a. indebære, at persondatalovens materielle behandlingsregler i §§ 6-8 skal være opfyldt. Overførelse af personoplysninger til et tredjeland, skal endvidere ligge inden for rammerne af den særlige bestemmelse i lovens § 27. Bestemmelsen i § 27 fastsætter, at der som udgangspunkt kun kan ske overførelse af personoplysninger til et tredjeland, såfremt dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.

6. Høring

Der er ikke sket høring.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Løsningen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Løsningen har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for forhandlingsoplægget, idet der henvises til det som Kommissionen oplyser, hvorefter de finansielle data, som de amerikanske myndigheder har behandlet, har skabt et betydeligt antal efterretningsspor, som medlemsstaternes tjenester har kunnet udnytte i kampen mod terrorisme i Den Europæiske Union.

10. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der forventes at være generel opbakning til den foreslåede løsning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Europaudvalget til orientering den 23. juni 2007 med henblik på vedtagelse som a-punkt på rådsmødet (miljø) den 26. juli 2007. Herudover har sagen tidligere været nævnt på Europaudvalgets møde den 24. november 2006.